

RF § 277

Uppdrag. Långsiktig plan för avsättning av pensionsmedel

RS 2019/960

Regionfullmäktiges beslut

- Ny avsättning till pensionsmedel ska påbörjas från år 2020 och pågå i 20 år till år 2039. Den årliga avsättningen ska uppgå till minst 50 miljoner kr. En årlig avstämning av plan för avsättning till pensionsmedel och pensionsmedelspolicy ska ske.
- Pensionsmedelspolicyn uppdateras så att avkastningsmålet höjs från 3 till 4 procent, säkerhetsgolvet sänks från 85 till 80 procent samt att de övergripande placeringslimiterna ändras så att normalandel aktier sätts till 65 procent och normalandel räntebärande värdepapper sätts till 35 procent. Som en följd av detta kommer även min och max andel för de två tillgångsslagen att behöva uppdateras.

Region Gotland har en total pensionsskuld på 3 346 miljoner kr inklusive särskild löneskatt och avser tjänstepensioner till regionens medarbetare. Region Gotland har högst pensionsskuld per invånare av alla regioner och kommuner i landet. Region Gotlands pensionsskuld per invånare var 55 000 kr vid årsskiftet 2018/2019.

Enligt den långtidsprognos av pensionsskulden som regionen låtit Söderberg & Partners göra så kommer pensionskostnaderna att öka med 27 procent i reala termer de närmaste 30 åren. Pensionsutbetalningarna de närmaste 30 åren prognostiseras öka väldigt mycket, ca 60 procent. Det är från 2040 som likviditetsbelastningen accelererar. Den främsta orsaken är det nya pensionsavtalet AKAP-KL (omfattar personer födda 1986 och senare) som innebär att tjänstepensionen i sin helhet är avgiftsbestämd med stora utbetalningar årligen.

Mot bakgrund av långtidsprognosens scenario över pensionsutbetalningarnas utveckling och den kraftiga likviditetsbelastning detta medför så är risken stor att pensionsutbetalningarna kommer att tränga undan eller kraftigt begränsa framtida generationers möjligheter att göra investeringar.

Region Gotland har pensionsmedel avsatta för att till viss del möta kommande pensionsutbetalningar. Pensionsmedlen täcker endast 6 procent av den totala pensionsskulden och ytterligare avsättningar till pensionsmedel är nödvändigt för att motverka framtida likviditetsbelastning till följd av ökade pensionsutbetalningar.

Ett sätt att mildra denna effekt är att redan nu börja sätta av nya medel till framtida pensionsutbetalningar varje år.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RF § 277 forts

RS 2019/960

Fem olika alternativ har analyserats. Två bedöms som tillräckligt effektiva och möjliga att genomföra (alternativ 4 och 5 i analysen). Två bedöms som tillräckligt effektiva och möjliga att genomföra. Dessa båda alternativ innebär att 50 miljoner kr per år sätts av under 20 år. Skillnaden mellan de båda alternativen är risknivån. I det ena alternativet är risknivån i enlighet med regionens pensionsmedelspolicy och innebär att full konsolidering uppnås år 2048, d.v.s. pensionsmedlen är då lika stora som pensionsskulden. I det andra alternativet är risknivån något högre och ger då 1 procent högre avkastning och medför att full konsolidering nås fyra år tidigare d.v.s. år 2044.

Genom att påbörja en ny avsättning av pensionsmedel kan risken för att pensionsutbetalningar tränger undan investeringar för framtida generationer undvikas.

En ytterligare avsättning till pensionsmedel för kapitalförvaltning innebär inte bara att en kapitalreserv byggs upp för att avlasta likviditeten i framtiden utan också att avkastningen på pensionsmedlen kommer att generera finansiella intäkter som bidrar positivt till resultatet.

Den nya kommunala redovisningslagen innebär att placeringstillgångar ska redovisas till verkligt värde. Effekten av detta är att realiserade finansiella vinster och förluster ska redovisas vilket kan göra resultatet mer volatilt när placeringstillgångarna ökar. Samtidigt ska realiserade vinster och förluster inte ingå i balanskravsresultatet och kommer därmed inte att påverka utvärderingen av god ekonomisk hushållning som baseras på balanskravsresultatet.

Långtidsprognosen har uppmärksammat problemet med att pensionsutbetalningarna de närmaste 30 åren beräknas öka väldigt mycket, ca 60 procent, och att likviditetsbelastningen accelererar från 2040. De ökade pensionsutbetalningarna kommer att påverka likviditet och investeringsutrymme negativt. Det finns en uppenbar risk att pensionsutbetalningar kommer tränga undan investeringsmöjligheter för framtida generationer orimligt mycket.

Det är rimligt att nuvarande generation tar ansvar för att sätta av medel till pensioner från det utrymme som den årliga ökningen av pensionsskulden medger, för närvarande ca 90 miljoner kr per år.

Genom att uppnå det finansiella målet på 2 procent för resultatet skapas ett resultat på ca 110 miljoner kr per år. De årliga avskrivningarna uppgår till ca 250 miljoner kr. Med en avsättning till pensionsmedel på 50 miljoner kr per år finns ändå kvar ca 40 miljoner kr från pensionsskuldssökningen för finansiering av investeringar. Det innebär att egna medel för finansiering av investeringar blir ca 400 miljoner kr. Högre investeringsnivå kommer att kräva extern finansiering via upplåning.

forts

Justerande			Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RF § 277 forts

RS 2019/960

Sammanfattningsvis är bedömningen att alternativ 4 eller 5 är de bästa alternativen. Ett tillräckligt stort belopp sätts därigenom av årligen för att kunna ge både en årlig avkastning och ett bidrag till resultatet och samtidigt bygga upp ett tillräckligt stort kapital för att kunna möta de kommande stora pensionsutbetalningarna så att framtida generationers möjligheter att göra investeringar inte påverkas negativt.

Huruvida alternativ 4 eller 5 är att föredra beror på hur viktigt det anses att full konsolidering uppnås fyra år tidigare men till en något högre risk. Den något högre risken enligt alternativ 5 innebär att aktieandelen i portföljen blir lite större. Normalandel aktier ökar från 50 procent till 65 procent samtidigt som normalandelen för räntebärande värdepapper minskar från 50 procent till 35 procent. En högre aktieandel medför att kortsiktiga svängningarna kan bli lite större men innebär samtidigt inte ett överdrivet risktagande. Flera andra regioner har ett säkerhetsgolv på 80 procent. Eftersom placeringshorisonten är lång bedöms den extra avkastningen på 500 miljoner kr som alternativ 5 kan ge vara värd den något högre risken.

En högre risknivå med ett säkerhetsgolv på 80 procent innebär att pensionsmedelspolicyn behöver ändras i detta avseende. Även avkastningsmålet behöver ändras från 3 till 4 procent och limiterna för tillgångsslag aktier respektive räntebärande värdepapper behöver ändras med ett säkerhetsgolv på 80 procent.

Regionstyrelsen har, i enlighet med regionstyrelseförvaltningen, föreslagit att ny avsättning till pensionsmedel ska påbörjas från år 2020 och pågå i 20 år till år 2039. Den årliga avsättningen ska uppgå till minst 50 miljoner kr. En årlig avstämning av plan för avsättning till pensionsmedel och pensionsmedelspolicy ska ske.

Pensionsmedelspolicyn uppdateras så att avkastningsmålet höjs från 3 till 4 procent, säkerhetsgolvet sänks från 85 till 80 procent samt att de övergripande placeringslimiterna ändras så att normalandel aktier sätts till 65 procent och normalandel räntebärande värdepapper sätts till 35 procent. Som en följd av detta kommer även min och max andel för de två tillgångsslagen att behöva uppdateras.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Jesper Skalberg Karlsson (M).

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2019-09-30

Regionstyrelsen, 2019-10-23, § 319

Skickas till

Alla nämnder

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande